

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Timofti Vladimir
Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Guzun Ion

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău - Sâli Radu și de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Gangurean Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Gangurean Constantin xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 27.03.2020-31.07.2020;
2. Instanța de apel: 21.08.2020-06.10.2020;
3. Instanța de recurs: 09.12.2020-02.03.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 iulie 2020, Gangurean Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal la 11 (unsprezece) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Gangurean Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Gangurean Constantin, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa cu închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință lui Gangurean Constantin i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 noiembrie 2018, casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019 în partea numirii pedepsei, definitiv stabilindu-i pedeapsa cu închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis integral cererea acuzatorului de stat cu privire la compensarea cheltuielilor judiciare și s-a dispus încasarea din contul lui Gangurean Constantin în

beneficiul statului suma de 3518 (trei mii cinci sute optsprezece) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Gangurean Constantin la data de 03 decembrie 2019, aproximativ la ora 18:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, cunoscând cu certitudine că Prodan Alexandr recent a primit pensia, în scopul realizării intenției sale criminale, a pătruns ilegal în locuința ultimului amplasată în mun. xxxxx, unde a inițiat cu acesta un conflict din motiv că nu s-a conformat cerințelor insistente de a-i transmite mijloacele financiare, după care l-a atacat aplicându-i multiple lovituri peste diferite părți ale corpului și concomitent i-a sustras din portmoneu mijloace financiare în sumă de 1400 lei, cauzând-i astfel părții vătămate Prodan Alexandr daune în proporții considerabile și vătămarea gravă a integrității corporale exprimată conform raportului de expertiză judiciară nr. 201903C2677 din 30 decembrie 2019 prin echimoză pe torace, fracturi costale pe liniile medio-claviculară (indirecte III, IV, V, fără lezarea pleurei parietale), axilară medie (directe IV, V, VI, VII, VIII cu lezarea pleurei parietale) și scapulară (indirecte III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, fără lezarea pleurei parietale); hemoragii în țesuturile moi adiacente; hemotorax pe dreapta volum total 2400 ml; contuzia pulmonului drept.

În rezultatul șocului traumatic și hemoragic cauzat de trauma toracică închisă cu echimoză pe torace, fracturi costale pe liniile medio-claviculară (indirecte III, IV, V, fără lezarea pleurei parietale), axilară medie (directe IV, V, VI, VII, VIII cu lezarea pleurei parietale) și scapulară (indirecte III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, fără lezarea pleurei parietale); hemoragii în țesuturile moi adiacente; hemotorax pe dreapta volum total 2400 ml; contuzia pulmonului drept, cauzate de către Gangurean Constantin la data de 03 decembrie 2019, aproximativ la ora 18:00, în circumstanțele menționate, ce se confirmă prin depistarea lor la necropsia cadavrului și adevărate de rezultatele examenului histopatologic, care au fost produse cu circa 4-5 zile până la decesul (histologic), cu circa 48-72 de ore până la examinarea medico-legală (care a început la 10 decembrie 2019, ora 10:10) din imprudență a survenit moartea lui Prodan Alexandr.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către procurorul Capcelea Ala, de către apărătorul Bajurean Ghenadie, și de către inculpatul Gangurean Constantin.

2.1 Procurorul a solicitat admiterea apelului casarea parțială a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpatul Gangurean Constantin să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani, cu executare în penitenciar de tip închis. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Gangurean Constantin să i se stabilească o pedeapsă de 18 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, cumularea parțială cu pedeapsa stabilită prin sentința

Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 06 noiembrie 2018, casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019 în partea numirii pedepsei, a-i stabilit o pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 19 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2.2 Avocatul și inculpatul au solicitat casarea sentinței, în partea condamnării lui Gangurean Constantin, cu pronunțarea a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie achitat inculpatul pe motiv că ultimul nu a săvârșit fapta imputată și lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale apărătorul a invocat că:

- sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor;

- declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul sau că martorul a fost audiat în condițiile art. 109 și 110 Cod de procedură penală în cazul în care inculpatul nu a participat la confruntare cu acest martor în cadrul ședinței de judecată;

- soluția instanței nu este bazată pe careva probe care ar demonstra vinovăția lui Gangurean Constantin, doar pe niște presupuneri și depoziții care urmau să fie apreciate critic.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, au fost admise, inclusiv din oficiu, apelurile, procurorului Capcelea Ala, a inculpatului Gangurean Constantin și a avocatului Bajurean Ghenadie în numele inculpatului, casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care Gangurean Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal la 8 (opt ani) închisoare.

La fel, Gangurean Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 12 (doisprezece) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal s-a stabilit lui Gangurean Constantin pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a pedepselor numite, sub formă de închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 06 noiembrie 2018, casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019 în partea numirii pedepsei, stabilindu-i lui Gangurean Constantin o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 14 (paisprezece) ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunile imputate.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și anume prin:

- declarațiile părții vătămate Prodan Alexandr (f.d.39, Vol.I);

-declarațiile martorilor: Ceapă Ștefan (f.d.172-173, Vol.II); Isac Iurie (f.d.59, Vol.I; f.d.168-169 Vol. II); Ongun Nina (f.d.50, Vol.I; f.d.166-167, Vol. II); Tatiuc Eugenia (f.d.46, Vol.I; f.d.177-178, Vol.II); Tatiuc Tatiana (f.d.56, Vol.I; f.d.179-180, Vol.II); Draguțan Sabina; Scotigor Veronica; Chiorescu Denis (f.d.48, Vol.I);

- procesele-verbale:

- de cercetare la fața locului cu planșa fotografică anexă, din 03 decembrie 2019 (f.d.24-29, vol.I); de cercetare la fața locului cu planșa fotografică anexă, din 09 decembrie 2019 (f.d.30-33, vol.I); de confruntare, din 28 ianuarie 2020 între învinuitul Gangurean Constantin și martorul Ongun Nina (f.d. 51-52, vol.I); de confruntare din 20 decembrie 2019 între învinuitul Gangurean Constantin și martorul Tatiuc Tatiana (f.d.57-58, vol.I); de ridicare, din 11 decembrie 2019 (f. d. 65, vol.I); de examinare a obiectului, din 29 ianuarie 2020 (f.d.68,82-84, vol. I); din 26 martie 2020 (f. d. 96-97, vol. I); de ridicare, din 17 februarie 2020 (f.d.87, vol.I);

- raportul de expertiză judiciară din 30 decembrie 2019, din conținutul căruia expres rezultă că, moartea cet. Prodan Alexandr, a survenit cu circa 48-72 de ore până la examinarea medico-legală, în rezultatul șocului traumatic și hemoragie cauzat de trauma toracică închisă (f.d.103-106, vol.I); - răspunsul nr.01/11-43 eliberat la 27 ianuarie 2020 de către directorul „Instituției Publice Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112”, Oboroc Liviu (f. d. 81, vol. I); - informația consemnată la 03 decembrie 2019, ora 19:00, privind apelul anonim efectua de pe nr. de telefon 022538343 la Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență (f. d.88-89, vol. I); - răspunsul eliberat de șeful serviciului de securitate Botnari Vladimir, potrivit căruia se atestă că postul de telefon 022538343 este utilizat de către abonatul S.A. „Moldtelecom” - Prodan Alexandr (f. d. 94, vol. I); - răspunsul din 20.10.2019 eliberat de directorul Centrului de Asistență Medicală urgentă Prespitalicească Golovin Boris (f. d. 71, vol. I).

Instanța de apel, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a constatat că:

Gangurean Constantin la data de 03 decembrie 2019, aproximativ la ora 18:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, cunoscând cu certitudine că Prodan Alexandr recent a primit pensia, în scopul realizării intenției sale criminale, a pătruns ilegal în locuința ultimului amplasată în xxxxx, unde a inițiat cu acesta un conflict din motiv că nu s-a conformat cerințelor insistente de a-i transmite mijloacele financiare, după care l-a atacat aplicându-i multiple lovituri peste diferite părți ale corpului și concomitent i-a sustras din portmoneu mijloace financiare în sumă de 1400

lei, cauzând-i astfel părții vătămate Prodan Alexandr daune în proporții considerabile conform raportului de expertiză judiciară nr.201903C2677 din 30 decembrie 2019 prin echimoză pe torace, fracturi costale pe liniile medio-claviculară (indirecte III, IV, V, fără lezarea pleurei parietale), axilară medie (directe IV, V, VI, VII, VIII cu lezarea pleurei parietale) și scapulară (indirecte III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, fără lezarea pleurei parietale); hemoragii în țesuturile moi adiacente; hemotorax pe dreapta volum total 2400 ml; contuzia pulmonului drept.

În rezultatul șocului traumatic și hemoragic cauzat de trauma toracică închisă cu echimoză pe torace, fracturi costale pe liniile medio-claviculară (indirecte III, IV, V, fără lezarea pleurei parietale), axilară medie (directe IV, V, VI, VII, VIII cu lezarea pleurei parietale) și scapulară (indirecte III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, fără lezarea pleurei parietale); hemoragii în țesuturile moi adiacente; hemotorax pe dreapta volum total 2400 ml; contuzia pulmonului drept, cauzate de către Gangurean Constantin la data de 03 decembrie 2019, aproximativ la ora 18:00, în circumstanțele menționate, ce se confirmă prin depistarea lor la necropsia cadavrului și adevărate de rezultatele examenului histopatologic, care au fost produse cu circa 4-5 zile până la decesul (histologic), cu circa 48-72 de ore până la examinarea medico-legală (care a început la 10 decembrie 2019, ora 10:10) a survenit moartea lui Prodan Alexandr.

Instanța de apel reținând situația de fapt a calificat acțiunile inculpatului Gangurean Constantin în baza art. 188 alin.(2), lit. d), f) Codul penal, după semnele calificative: tâlhăria săvârșită prin pătrundere în locuință cu cauzarea de daune în proporții considerabile și art. 151 alin. (4) Cod penal după semnele calificative: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită cu o deosebită cruzime, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, care au provocat decesul victimei.

Urmare a circumstanțelor expuse instanța de apel a constatat că, instanța de fond eronat a reținut faptele criminale și nejustificat a recalificat acțiunile inculpatului din art. 151 alin. (4) Cod penal în art. 149 alin. (1) Cod penal. Din această perspectivă, într-un prim aspect, că delimitarea dintre infracțiunea de vătămare gravă a sănătății care a provocat decesul victimei și cea de lipsire de viață din imprudență, constă în următoarele: obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal poartă un caracter complex și include: obiectul juridic principal constând în relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei și obiectul juridic secundar care este format din relațiile sociale cu privire la viața persoanei.

Instanța de apel a constatat cu certitudine că este absolut inadmisibilă încadrarea juridică a acțiunilor exprimate prin cauzarea unor plăgi multiple care conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă, catalogată pur și simplu ca fiind o conduită greșită a inculpatului Ganaurean Constantin într-o situație periculoasă, or, ponderea probatorie a declarațiilor părții vătămate Prodan Alexandr, contrapuse declarațiilor maturilor Tatiuc Eugenia, Tatiuc Tatiana, Chiorescu Denis, Ongun Nina, Isac Iurie, Ceapă Ștefan, Draguțan Sabina, Scotigor Veronica și

mijloacelor materiale de probă sunt apte să consolideze într-o manieră obiectivă că inculpatul Gangurean Constantin a manifestat un comportament violent față de partea vătămată Prodan Alexandr, cauzându-i vătămări grave, fapt adeverit prin numărul și intensitatea loviturilor, s-a folosit de mijloacele apte să realizeze acest scop, i-a aplicat părții vătămate Prodan Alexandr lovituri cu pumnii și picioarele preponderent în regiunea cutiei toracice, iar în aceste împrejurări, instanța de fond eronat a constatat că inculpatul „ar fi avut o comportare greșită într-o situație periculoasă, susceptibilă să producă în anumite împrejurări consecințe sub formă de moarte cerebrală a lui Prodan Alexandr”.

Faptele descrise atestă că, inculpatul Gangurean Constantin își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările materializate în vătămarea gravă a integrității corporale și a dorit în mod conștient survenirea lor. Prin urmare la caz subzistă supoziții verosimile de a considera că instanța de fond la formularea concluziilor și reîncadrarea juridică a acțiunilor nu a ținut cont de concluziile raportului de expertiză judiciară din 30 decembrie 2019, potrivit căroră s-a stabilit că „între multiplele leziunile corporale și cauza decesului este legătură cauzală directă”.

Instanța de apel a recalificat acțiunile inculpatului din art. 188 alin. (3) lit. c) în art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal care are semnele calificative prin pătrundere și cauzarea de daune în proporții considerabile.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod Penal se atestă prin fapta prejudiciabilă comisă de Gangurean Constantin, care la data de 03 decembrie 2019, aproximativ la ora 18:00, a pătruns ilegal în locuința lui Prodan Alexandr amplasată în xxxxx, unde l-a atacat, aplicându-i multiple lovituri peste diferite părți ale corpului, concomitent i-a sustras din portmoneu mijloace financiare în sumă de 1400 lei, cauzând-i astfel părții vătămate Prodan Alexandr daune în proporții considerabile.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale instanța de apel a menționat că, dacă, în cadrul tâlhăriei, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății a provocat decesul victimei, cele săvârșite trebuie calificate conform art.188 alin.(2) lit. d), f) și art.151 alin. (4) Cod penal. Or, calificarea faptelor respective în baza art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal și art.151 alin.(4) Cod penal ar avea ca efect tragerea făptuitorului de două ori la răspundere pentru vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, ceea ce ar determina o încălcare flagrantă a principiului „non bis in idem” stipulat de Legiuitor la alin. (2) al art. 7 Cod penal.

În acest context instanța de apel a constatat că, faptele comise de Gangurean Constantin întrunesc și se încadrează în baza semnelor calificative ale componenței de infracțiune prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, care incriminează vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită

de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente, cu decesul victimei.

Instanța de apel, analizând per ansamblu probelor cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin. (4) Cod de procedură penală și apreciindu-le în sensul art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, a încadrat acțiunile lui Gangurean Constantin conform componenței de infracțiune prevăzută la art.188 alin. (2) lit. d), f) și 151 alin. (4) Cod penal.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, și anume: de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria celor grave fiind comisă cu intenție, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La stabilirea pedepsei inculpatului nu s-au identificat careva circumstanțe atenuante, circumstanțe agravante s-au reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, or din revendicarea MAI expres rezultă că, Gangurean Constantin a fost condamnat: prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 09 octombrie 2007, în baza art.187 alin. (2), 27, 187 alin.(2), 190 alin.(2), 84, 90 Cod penal, la privațiune de libertate pentru un termen de 5 ani, cu un termen de probă de 2 ani; prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21 ianuarie 2008, în baza art. 187 alin. (2), 85 din Codul penal, la privațiune de libertate pentru un termen de 5 ani și 6 luni; prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 11 octombrie 2011, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) din Codul penal, la privațiune de libertate pentru un termen de 3 ani, fiind eliberat la data de 13 august 2014 după ispășirea pedepsei; iar prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 1-638/18 din 06 noiembrie 2018, casată prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 1a-2245/18 din 29 ianuarie 2019 în partea numirii pedepsei, Gangurean Constantin a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192/1 alin. (1) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat cu fixarea unui termen de probațiune pe o durată de 5 (cinci) ani (f. d. 146-149 și 151-155, vol. I).

Instanța de apel la stabilirea pedepsei a ținut cont de personalitatea inculpatului și atestă predispunerea lui Gangurean Constantin de a comite infracțiuni, fapt ce denotă pericolul social sporit al acestuia în societate. Fiind condamnat, pentru fapte care au relevanță pentru cauză, ultimul a continuat să comită infracțiuni, ceea ce denotă disprețul față de societate, incapacitatea acestuia de a se integra în mediul social, de a participa în mod util și eficient la viața socială, la buna conviețuire și armonia cadrului social.

Ținând cont de cele relatate, instanța de apel a constatat că, pedeapsa stabilită lui Gangurean Constantin va duce la atingerea deplină a scopului legii penale, va contribui la neadmiterea în viitor a încălcărilor ordinii de drept din partea acestuia și va avea un efect pozitiv asupra conștientizării de către Gangurean Constantin a pericolului social al faptelor comise.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată, *cu recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Sâli Radu și de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Gangurean Constantin.

4.1 Procurorul indicând temeiurile prevăzute la art.427 alin.1) pct.6), 12) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul și-a exprimat dezacordul cu constatarea instanței de apel precum că, dacă, în cadrul tâlhăriei, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății a provocat decesul victimei, cele săvârșite trebuie calificate conform 188 alin. (2) lit. d), f) și art. 151 alin. (4) Cod penal. Or, calificarea faptelor respective în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal și art. 151 alin. (4) Cod penal ar avea ca efect tragerea făptuitorului de două ori la răspundere pentru vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, ceea ce ar determina o încălcare flagrantă a principiului „non bis in idem” stipulat de Legiuitor la alin. (2) al art. 7 Cod penal.

În argumentarea poziției sale, procurorul a invocat că, instanța de apel, la emiterea deciziei, nu a ținut cont de prevederile pct.8 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” nr. 23 din 28.06.2004 potrivit căroră „... Dacă atacul de tâlhărie a fost însoțit de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau sănătății victimei, fapta urmează să se califice în baza art.188 alin.(3), lit. c) Cod penal, iar dacă ulterior a survenit decesul victimei încadrarea se va face și conform art. 151 alin. (4) Cod penal” și a calificat greșit fapta inculpatului, soluția fiind nemotivată.

4.2 Avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Gangurean Constantin indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.1) pct.8) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu dispunerea achitării inculpatului.

În motivarea recursului avocatul a indicat că:

- soluția instanței nu este bazată, pe careva probe care ar demonstra vinovăția lui Gangurean Constantin, doar pe niște presupuneri și depoziții care urmau să fie apreciate critic;

- Gangurean Constantin pentru a fi recunoscut vinovat în infracțiunile încriminate urma în cadrul ședinței judiciare să-i fie dovedit faptul că, ultimul i-a provocat leziuni corporale victimei, care sunt acele leziuni și gravitatea lor, legătura causală dintre acele leziuni și survenirea decesului victimei, dacă i-au fost sustrate mijloace bănești victimei și modul în care au fost sustrate;

- în cadrul cercetării judecătorești probele examinate nu demonstrează vina acestuia. Mai mult ca atât, s-a constatat faptul că, victima era ținută la pat, ușa din apartamentul său era descuiată, având acces în el orice persoană.

5. Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, recursul ordinar declarat de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului urmează a fi respins, iar recursul procurorului urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea condamnării inculpatului în baza art. 188 alin.(2) lit. d) și f) Cod penal și aplicării pedepsei definitive conform art. 84 și art. 85 Cod penal cu remiterea în această parte a cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Potrivit materialelor cauzei, se atestă că, potrivit rechizitoriului inculpatul a fost învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal și art.151 alin.(4) Cod penal.

În continuare, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 iulie 2020, Gangurean Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal la 11 (unsprezece) ani și 6 (șase) luni închisoare, în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, și art. 85 alin. (1) Cod penal, definitiv i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Procurorul, nefiind de acord cu hotărârea adoptată a contestat-o în ordine de apel, criticând-o prin prisma recalificării acțiunilor inculpatului de la art. 151 alin.(4) Cod penal la art. 149 alin. (1) Cod penal.

La fel, sentința a fost atacată cu apel și de către apărare în nume inculpatului, prin care a solicitat achitarea acestuia de comiterea infracțiunilor înscrinate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, au fost admise, inclusiv din oficiu, apelurile, casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care Gangurean Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. d) și f) Cod penal la 8 (opt ani) închisoare și în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 12 (doisprezece) ani închisoare cu aplicarea art. 84 alin.(1) Cod penal și art.85 alin.(1) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 14 (paisprezece) ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Sâli Radu și avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Gangurean Constantin au contestat-o cu recurs.

Colegiul penal reține că, acuzatorul de stat critică soluția instanței de apel doar în partea recalificării acțiunilor inculpatului de la art.188 alin.(3), lit.c) Cod penal la art. 188 alin.(2) lit. d) și f) Cod penal, fără a contesta soluția instanței de apel în partea

condamnării inculpatului în baza art.151 alin.(4) Cod penal, soluție care este legală și întemeiată bazată pe cumulul de probe administrate și cercetate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, iar argumentele apărării în sensul achitării inculpatului pe motiv că nu a comis infracțiunile înscrise sunt neîntemeiate și instanța de recurs nu va interveni în această parte.

Totodată soluția instanței de apel în partea recalificării acțiunilor inculpatului de la art.188 alin.(3), lit.c) Cod penal la art.188 alin.(2) lit.d) și f) Cod penal este contradictorie ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

5.1 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din cuprinsul recursului declarat se reține, că aceasta invocă ca temei de drept pct. 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În cauza supusă judecării Colegiul consideră, că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, examinând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor înscrise, concluzii descrise detaliat la pct.39-47 a deciziei instanței de apel, inclusiv și în pct. 3.1 al prezentei decizii.

Astfel, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel la judecarea cauzei, a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Mai mult, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală și just apreciate de către instanța de apel.

Nu este fondată critica avocatului Bajurean Ghenadie în sensul pretinderii că, *„soluția instanței nu este bazată, pe careva probe care ar demonstra vinovăția lui Gangurean Constantin, doar pe niște presupuneri și depoziții care urmau să fie apreciate critic”*.

La acest aspect, instanța de recurs menționează că, instanța de apel corect a reținut faptul comiterii infracțiunilor de tâlhărie și vătămarea intenționat gravă a integrității corporale părții vătămate, soldată cu decesul victimei, anume de către inculpatul Gangurean Constantin, fiind confirmată prin probele administrate, și în special prin declarațiile martorului Tatiuc Tatiana care a avut confruntări cu inculpatul și care a confirmat că a auzit cum inculpatul se certa cu vecinul Prodan Alexandr care stătea la pat și pe care l-a bătut și i-a luat banii din pensie apoi a rugat-o să nu spună la nimeni.

Mai mult, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală și just apreciate de către instanțele de fond.

Instanța de recurs menționează că, argumentele recurenților invocate în recursurile declarate, referitor la nevinovăția inculpatului Gangurean Constantin, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010, și statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CEDO.

Rezumând în ansamblu probelor administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Gangurean Constantin, în săvârșirea infracțiunilor imputate, și în cele din urmă temeiul pentru recurs semnalat și stipulat la pct.8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, de către avocatul Bajurean Ghenadie nu și-au găsit confirmarea, circumstanțe ce condiționează respingerea ca inadmisibil a recursului.

5.2 Cu referire la recursul declarat de către acuzatorul de stat.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, *în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Revenind la textul recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat, instanța de recurs constată că, acesta critică soluția instanței de apel doar în partea recalificării acțiunilor inculpatului de la art. 188 alin.(3), lit.c) Cod penal la art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în raport cu motivele invocate de procuror.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă, că încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

Pe de altă parte, se relevă că, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpat se încadrează în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută altă calificare în sarcina inculpatului Gangurean Constantin.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii pronunțate a menționat contradictoriu că: *„Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale instanța de judecată atestă faptul că, dacă, în cadrul tâlhăriei, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății a provocat decesul victimei, cele săvârșite trebuie calificate conform art.188 alin. (2) lit. d), f) și art. 151 alin. (4) Cod penal. Or, calificarea faptelor respective în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal și art. 151 alin. (4) Cod penal ar avea ca efect tragerea făptuitorului de două ori la răspundere pentru vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății”*.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel corect a reținut circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, căroro le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt, însă contradictoriu a constatat că, cele săvârșite de inculpat trebuie calificate, în baza art.188 alin.(2) lit. d), f) Cod penal.

Mai mult ca atât instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, prevederile art.113 Cod penal, și practica judiciară, care stabilește, că, dacă atacul de tâlhărie a fost însoțit de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau

sănătății victimei, fapta urmează să se califice în baza art.188 alin.(3), lit.c) Cod penal, iar dacă ulterior a survenit decesul victimei încadrarea se va face și conform art.151 alin.(4) Cod penal.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel nu a verificat toate aspectele învinuirii în baza art.188 al.3 lit.c) Cod penal, astfel încât să facă concluzii certe asupra chestiunilor importante pentru cauză și anume care semne calificative ale tâlhăriei sunt prezente în acțiunile inculpatului. Așadar, instanța de apel, urma să verifice toate momentele, să analizeze vigilent elementele infracțiunii prevăzute la art.188 alin.(3), lit.c) Cod penal, ce i-a fost imputată inculpatului prin rechizitoriu, cât și cele ale infracțiunii prevăzute la art.188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal, să facă diferența dintre aceste componente de infracțiune, adică urma să verifice atent încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, ceea ce nu s-a realizat în deplină măsură la judecarea cauzei, în ordine de apel, în această parte.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în partea recalificării acțiunilor inculpatului de la art.188 alin.(3), lit.c) Cod penal la art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal în conformitate cu dispozițiile legale, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct.12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, enunțată de acuzator în recursul înaintat.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată parțial, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel depusă de procuror în partea recalificării acțiunilor inculpatului pe art.188 al.2 lit.d) și f) Cod penal, precum și în partea pedepsei definitive aplicate inculpatului conform art.84,85 Cod penal, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțele cauzei, să emită o soluție clară și motivată, să țină cont de pe ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) și pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului Gangurean Constantin.

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău - Sâli Radu.

Casează, parțial, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, în partea condamnării inculpatului în baza art. 188 alin.(2) lit. d) și f) Cod penal, și aplicării pedepsei definitive conform art. 84 și art. 85 Cod penal cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În rest prevederile hotărârii contestate se mențin.

Decizia în partea dispunerii rejudecării cauzei în privința lui *Gangurean Constantin xxxxx* nu se supune nici unei căi de atac, în rest, fiind irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **15 aprilie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion